

Beste GGD medewerkers van de AMPHI – Infectieziekten GGD'en,

Bijgaand weer een AMPHI-InFO uitgave met veel goed nieuws. De belangrijkste gebeurtenis afgelopen periode was natuurlijk de promotie van Olga Visser; na jarenlang hard werken, heeft zij haar mooie proefschrift op 7 november jl met verve verdedigd! Verder waren diverse collega's van AMPHI-GGDen aanwezig bij het Europese ESCAIDE congres en presenteerden zij de uitkomsten van hun onderzoek. Tenslotte was er vorige week een 'Science Day' van het 'Radboudumc Centrum voor Infectieziekten', en daar werden ook nog door 3 collega's presentaties gegeven.

Veel leesplezier!
Groet,
Jeannine Hautvast

Promotie Olga Visser: Ondersteuning nodig voor bewuste beslissing over vaccinaties

Op woensdag 7 november verdedigde Olga Visser haar proefschrift "Preventing pertussis in early infancy; development of a strategy for implementing pertussis vaccination of new parents and healthcare workers" in de Aula van de Radboud Universiteit in Nijmegen. De verdediging was succesvol en het was een geslaagde dag!

Olga Visser, onderzoeker bij AMPHI en arts infectieziektebestrijding bij GGD regio Utrecht, onderzocht factoren die ervoor zorgen dat zorgverleners en ouders een kinkhoestvaccinatie accepteren om jonge baby's te beschermen tegen kinkhoest. Vervolgens heeft ze met behulp van Intervention Mapping een pilot vaccinatieprogramma ontwikkeld, dat aansluit op de meest relevante en veranderbare factoren. Visser's onderzoek naar acceptatie van vaccinatie kan ook worden toegepast bij andere vaccinatievraagstukken.

Bewuste beslissing over vaccinatie

Visser toonde aan dat goede informatie voor zorgverleners en ouders niet voldoende is om een bewuste keuze te maken over een kinkhoestvaccinatie. Veel van hen vinden het moeilijk om de beschikbare informatie op waarde te schatten en konden deze niet goed gebruiken om een keuze te maken. "Ze hebben veel aandacht voor het feit dat niet alle informatie waar is, maar doordat foutieve informatie vaak herhaald wordt, is het lastig om alle informatie te wegeen," aldus Visser. Zorgverleners en ouders vonden het behulpzaam om bij het maken van hun keuze in gesprek te gaan met anderen in een vergelijkbare situatie.

(vervolg)

Naast de verwerking van informatie zijn ook ervaring en vertrouwen belangrijke thema's in het keuzeproces. Visser: "Eerdere ervaringen met vaccinatie of de betreffende ziekte kleuren het beeld dat mensen hebben van de vaccinatie. Ook mensen die eerder in aanraking kwamen met een verplicht vaccinatieprogramma waar ze niet helemaal achter konden staan, vertellen dat ze zich aangetast voelden in hun autonomie. Dit leidde bij een volgend vaccinatie aanbod tot extra weerstand." Daarnaast heeft het vertrouwen dat mensen hebben in de overheid, de wetenschap en de farmaceutische industrie invloed op de acceptatie van vaccinaties.

Om ouders en zorgverleners te helpen bij het nemen van een beslissing over vaccinatie, ontwikkelde Visser een keuzehulp. Daarin worden persoonlijke en professionele waarden als uitgangspunt genomen. Door deze waarden - zoals verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid, vrijheid of veiligheid - toe te kennen aan vaccinatie en deze te vergelijken met de eigen waarden kunnen volwassenen beter tot een overwogen beslissing komen.

Maatschappelijke impact

In 2017 bracht de Gezondheidsraad een advies uit om zorgverleners die in direct contact komen met jonge kinderen een vaccin tegen kinkhoest aan te bieden. De minister van Sociale Zaken nam dit advies over en raadde werkgevers aan om hun werknemers dit vaccin aan te bieden. Dit gebeurt echter nog niet vaak. "Voordat mijn keuzehulp kan worden aangeboden om zorgverleners te helpen met hun keuze met betrekking tot vaccinatie, zullen werkgevers ervan overtuigd moeten worden dat ze deze vaccinatie moeten aanbieden aan hun werknemers," zegt Visser. Visser onderzocht ook de voor- en nadelen van het vrijwillige vaccinatieprogramma zoals dat nu in Nederland bestaat. Hierin komen belangrijke argumenten naar voren om in de Nederlandse context voorkeur te houden voor vrijwillige vaccinatie. Dit advies is ook onlangs aangeboden aan de Raad van State. Dit sluit aan bij de discussie om kinderdagverblijven toe te staan kinderen zonder vaccinaties te weigeren. Het onderzoek van Visser is niet beperkt tot vraagstukken rondom een kinkhoestvaccinatie voor volwassenen, maar kan veel breder getrokken worden. Visser: "Het ontwikkelde model kan worden toegepast op alle vaccinatievraagstukken en zo leiden tot bewustere vaccinatiekeuzes."

Van 21 tot 23 november '18 vond het jaarlijkse 'European Scientific Conference of Applied Infectious Disease Epidemiology (ESCAIDE)' plaats, dit keer in Malta. Er zijn verschillende (poster)presentaties gegeven over onderzoeken waarbij de academische werkplaats AMPHI betrokken is. De posterpresentaties zijn terug te vinden op de [website](#).

Posterpresentatie: Success factors for vaccination completion in a targeted hepatitis B vaccination program directed at people using hard drugs

Vanuit GGD West Brabant presenteerde Stijn Raven over hepatitis B vaccinatie bij mensen die drugs gebruiken. Dit onderzoek is gebaseerd op gegevens van het landelijke vaccinatieprogramma om risicogroepen voor hepatitis B via vaccinatie te beschermen. De studie richtte zich op mensen die drugs gebruiken met de vraag welke factoren bijdragen aan het afmaken van een standaard vaccinatieserie van drie vaccinaties. In het totaal maakte 58% van de deelnemers de gehele vaccinatieserie af, waarbij o.a. flexibiliteit in de vaccinatielocatie en vaccins gegeven door de verslavingszorg geassocieerd waren met het afmaken van de serie. In deze doelgroep die niet altijd makkelijk te bereiken is voor gezondheidsinterventies is het belangrijk om een vaccinatieprogramma laagdrempelig en flexibel in te richten en lijkt het uit te maken welke organisatie de vaccinaties uitvoert

Posterpresentatie: The burden of disease of Q-fever: a meta-analysis with individual patient data up to nine years after acute infection

Ellen van Jaarsveld gaf vanuit AMPHI een presentatie over het meta-Q onderzoek, waarin de gevolgen van Q-koorts op het dagelijks functioneren van patiënten in kaart is gebracht. Dit is gedaan door een zogenoemde meta-analyse, waarbij gegevens uit acht eerdere Nederlandse onderzoeken met in totaal 2313 patiënten van 0 tot 9 jaar na acute infectie naast elkaar zijn gelegd.

Dit onderzoek laat duidelijk zien dat de impact op het dagelijks functioneren en verloop over de tijd erg verschillend is tussen patiënten met het Q-koorts

(vervolg)
vermoeidheidsyndroom (QVS), chronische Q-koorts en "overige" patiënten die acute Q-koorts hebben doorgemaakt maar geen diagnose QVS of chronische Q-koorts hebben.

Chronische Q-koorts patiënten rapporteren een afname in functioneren over de tijd, terwijl QVS patiënten een blijvend slechter functioneren en hoge impact van Q-koorts rapporteren. Daarnaast rapporteren overige Q-koorts patiënten, en dit was de grootste groep binnen ons onderzoek (86%), een verbetering in functioneren over de tijd. Het onderzoek wordt gefinancierd vanuit het programmabudget van het project Regionale Ondersteuning van het RIVM. De training 'Social Marketing' wordt verzorgd door Huibregtsen Sociale Marketing.

Posterpresentatie: Outbreak of gastroenteritis among participants of a survival run in The Netherlands in September 2016

Vanuit GGD Hart voor Brabant hebben Elke den Boogert en Daniëlle Oorsprong hun posters gepresenteerd over infectieziekten bij modder- en obstakelruns.

Elke presenteerde de resultaten van het regioproject, waarin bij 17 runs is gekeken naar het voorkomen van infectieziekten en de risicofactoren. Van de 2646 respondenten ontwikkelde 3-6% een infectieziekte na de run. Belangrijke risicofactoren: modder inslikken en na afloop direct de hottub in. Daniëlle presenteerde direct daarna een uitbraak van gastro-enteritis na een Survivalrun met een attack rate van 37%. Ook hier kwam modder inslikken als risicofactor naar voren, samen met water inslikken en deelname op de 2e dag.

Uit beide presentaties bleek dat het informeren van deelnemers en organisatoren belangrijk is, zodat zij weten dat er risico's zijn en maatregelen kunnen nemen, zoals goede handhygiëne, direct afdouchen en proberen de mond zoveel mogelijk dicht te houden. De presentaties werden goed ontvangen. Vanuit verschillende landen werden soortgelijke uitbraken aangehaald en bevindingen gedeeld. Weer input voor een volgend regioproject: het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal voor deze doelgroepen!

Foto: Deelnemers ESCAIDE betrokken bij AMPHI

(Vervolg presentaties ESCAIDE)

RESPONS-onderzoek afgerond

Vanuit GGD West Brabant gaf Stijn Raven ook een presentatie over het afgerond RESPONS-onderzoek. Hepatitis B vaccinatie is veilig en effectief in het voorkómen van een infectie met hepatitis B virus. Toch is zo'n 5 à 10 % van de gevaccineerden niet beschermd na een eerste serie vaccinaties. Om die reden is het RESPONS onderzoek in 2012 van start gegaan en nu afgerond. Dit multicenter onderzoek heeft als doel om de hepatitis B richtlijn voor gezonde non-responders te optimaliseren. In deze gerandomiseerde gecontroleerde studie (RCT) zijn de vaccins Engerix® of HBVaxPro10® (controlegroep), vergeleken met Fendrix®, HBVaxPro40® en Twinrix®. De eerste resultaten zijn op ESCAIDE 2018 gepresenteerd. Deze multicenter studie is een uniek samenwerkingsverband van drie Academische Werkplaatsen, meerderen GGD'en en enkele reizigersvaccinatie-instellingen. Daarnaast is het RESPONS-onderzoek mogelijk gemaakt door het RIVM Programmabudget. De vaccins voor dit onderzoek zijn beschikbaar gesteld door GlaxoSmithKline en MSD.

Tele-ARENA bijeenkomsten

Tele-ARENA 20 september

Deze Tele-ARENA stond in het teken van dataverzameling. In de presentatie werden tips & tricks gedeeld en werden er twee praktijkvoorbeelden gegeven. De eerste presentatie van Kirsten Wevers (GGD Gelderland Midden) beschreef de dataverzameling bij project heropsporing chronische hepatitis B en C. Gevolgd door een presentatie over de dataverzameling in het Prikkie onderzoek door Olga Visser (GGD regio Utrecht).

Tele-ARENA 4 december

Op 4 december werden de uitkomsten van twee onderzoeken gepresenteerd tijdens de Tele-ARENA. De presentaties werden gegeven door Marieke Morssinkhof (GGD Regio Utrecht) over vaccinatiegesprekken en Stijn Raven (GGD West Brabant) over Hepatitis B op de SOA poli.

De audiobestanden en presentaties zijn terug te vinden op de [website](#).

Science Day 2018

Op de 'Science Day' van het 'Radboudumc Centrum voor Infectieziekten' (RCI) op 29 november jl kwamen meer dan 130 medewerkers en onderzoekers betrokken bij het RCI bijeen om naar onderzoekspresentaties van de diverse groepen te luisteren. Dat betrof o.a. heel moleculaire en klinische studies op het gebied van infectieziekten, maar ook meer populatiegerichte presentaties. Vanuit AMPHI werd het volgende gepresenteerd:

- Elke den Boogert (GGD Hart voor Brabant): Risk factors associated with mud and obstacle runs participation; a cross sectional study among 2,900 participants between April and October 2017.
- Alma Tostmann (Radboudumc): Infectious disease surveillance and outbreak detection in a refugee camp in Bangladesh
- Anne de Munter (GGD Gelderland-Zuid): How do orthodox-Protestant women make a decision about maternal pertussis vaccination?
- Ellen van Jaarsveld (Radboudumc): Variation in antibiotic prescribing behavior between general practices in Gelderland and associated patient and practice characteristics.

AGENDA

TELE-ARENA van 12.00 – 13.00 uur

Donderdag 7 februari 2019

Dinsdag 9 april 2019

Als jullie verzoeken of ideeën hebben voor een onderwerp, mail naar Alma.Tostmann@radboudumc.nl

CONGRESSEN

Transmissiedag

Dinsdag 26 maart 2018

Posterpresentatie? Lever op tijd een concept bij ons in voor hulp bij het schrijven!

Colofon

AMPHI-INFO is een uitgave van de Academische Werkplaats AMPHI – Infectieziekten en een medium voor communicatie en informatie ten behoeve van alle medewerkers van de negen regionale GGD'en van de Academische Werkplaats AMPHI -Infectieziekten. Deze uitgave en eerdere uitgaven zijn terug te vinden op de website van de academische werkplaats.

Contact

Academische Werkplaats AMPHI Infectieziekten Radboudumc, HP149, Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen
Jeannine Hautvast, Jeannine.Hautvast@radboudumc.nl, tel.: (024) 36 13116

www.academischewerkplaatsamphi.nl